

2007-2010

NÆRINGSPLAN FOR FARSUND

Innholdsfortegnelse:

1. Innledning og bakgrunn	2
1.1 Formannskapetets vedtak.....	2
2. Organisering av planarbeidet	2
2.1 Styringsgruppa	2
2.2 Mandat	3
3. Utviklingstrekk og utfordringer	3
3.1 Arbeidsplassutviklingen.....	3
3.2 Nærings sammensetning	4
3.3 Sysselsetting og arbeidsledighet	5
3.4 Utfordringer	5
4. Overordnede planforutsetninger	5
4.1 Kommuneplanen for Farsund 2001–2010.....	5
4.2 Listerplanen	6
5. Mål og satsingsområder	7
6. Strategier og tiltak.....	8
7. Tiltak/prosjekter, prioritering og ansvarlig instans	12
8. Budsjettmessige konsekvenser	16
9. Tilpasning til Listerplanen	16
10. Revidering av planen	16

VEDLEGG

1. Innspill til planarbeidet	17
1.1 Referansegruppene.....	17
1.2 Innspill fra referansegruppene	17
1.2.1 A Hvilke fortrinn for Farsund kommune bør vektlegges/synliggjøres i forbindelse med at det skal settes mål og lages strategier for et variert næringsliv i kommunen?	17
1.2. 1 B Hvilke muligheter for nyskaping og videreutvikling, de kommende 5 år, er mulig innenfor de næringer dere representerer? Prioriter og begrunn svarene.	17
1.2.2 Hva må tilrettelegges for at en ønsket nyskaping og videreutvikling skal kunne finne sted?	18
1.2.3 Temaspørsmål	19
1.2.4. Hva bør være Farsund kommunes satsingsområder innen næring i de kommende 5 år?	19
2. Farsund og fremtiden.....	20
2.1 Hvordan sikre langsiktig energitilgang?	20
2.2 Hvordan få til økt knoppskyting?.....	20
2.3 Hvordan skal Farsund-samfunnet organisere seg for å skape et bredere næringsgrunnlag?	21
2.4 Organisering	22

Strategisk Næringsplan for Farsund 2007–2010

1. Innledning og bakgrunn

Næringsplan for Farsund kommune 1994–97 tas opp til revisjon slik Kommuneplan for Farsund 2001–2010 har som virkemiddel under pkt. 6.2 ”Næringsutvikling, Utfordringer, mål og virkemiddel” s. 28.

I samarbeidsavtale mellom Farsund kommune (FK) og Farsund Næringssselskap AS (FNS) undertegnet av begge parter 21.03.02, bokstav C pkt 4 står:

”FNS blir ansvarlig for utarbeidelse av næringsplan. Kommunen stiller sitt fagpersonell til rådighet i arbeidet med bakgrunnsmateriell for næringsplan etter behov og kapasitet.”

1.1 Formannskapets vedtak

Formannskapet gjorde i sak 05/76, behandlet i formannskapet 29.11.05., følgende vedtak:

Utarbeidelse av strategisk næringsplan for Farsund kommune.

1. Formannskapet ser positivt på at arbeidet med revisjon av næringsplanen nå kan startes opp.

2. Formannskapet ser på planarbeidet som et samarbeidsprosjekt mellom kommunen og næringssselskapet/næringslivet, hvor formålet er å utvikle en felles forståelse og retning for næringsutviklingen som både kommunen og næringssselskapet kan stille seg bak.

3. Siden de overordnede planforutsetningene er lagt i kommuneplanen, kan formannskapet slutte seg til næringssselskapets forslag om at planen gis status som sektorplan. Planen forutsettes godkjent av kommunestyret.

4. Styringsgruppa utvides til 7 personer – 4 fra kommunen og 3 fra næringslivet/næringssselskapet.

Rådmannen oppnevner 1 rep. fra administrasjonen.

5. Formålet med planarbeidet, og næringssselskapets tilslutning til planprosessen og planresultatet, må beskrives i forbindelse med styringsgruppas mandat.

Spørsmål om hvem som skal godkjenne planforslaget før det sendes ut på høring forutsettes avklart i forbindelse med formannskapets behandling av mandatet.

2. Organisering av planarbeidet

2.1 Styringsgruppa har hatt følgende sammensetning:

Fra Farsund kommune:

Politisk oppnevnt av formannskapet:

- **Margit Brøvig**
- **Magne Havaas**
- **Helge Morris Nesheim**

Fra administrasjonen:

- **Johan Martin Mathiassen**

Fra Farsund Næringssselskap AS:

- **Arne Marthinsen**
- **Bjarne Hellum**
- **Almar Friestad**

Gruppen ble senere utvidet med et medlem fra Farsund havnestyre:

- **Thales Torkildsen**

Det er avholdt 7 møter i styringsgruppa.

Lista Flypark, LILAS og Havnestyret har møtt i styringsgruppa for å redegjøre for nåværende og fremtidige planer for drift.

Styringsgruppa ble etter møte med Havnestyret utvidet med ett mandat, en rep. fra Havnestyret, da havn og havneutbygging viste seg å bli et viktig element i næringsplanen. Styringsgruppa har utarbeidet forslag til mandat, utpekt referansegrupper og utarbeidet problemstillinger som de ønsket tilbakemelding på. De to siste møtene er brukt til å gjennomgå satsingsområder og mål, og til å sette tiltak opp i prioritert rekkefølge. Det er utarbeidet referat fra møtene.

Johan Martin Mathisen og Almar Friestad har fungert som sekretær for gruppa.

2.2 Mandat (vedtatt av formannskapet 14.03.06, sak 06/11)

- **lage utkast til ny strategisk næringsplan for Farsund kommune for perioden 2007–2010, tilpasset gjeldende kommuneplan og fylkesdelsplan for Lister**
- **planarbeidet skal skje i nært samarbeid med næringslivet**
- **det fremmes mål og strategier for et variert næringsliv basert på kommunens fortrinn**
- **næringslivet sikres rammevilkår og utviklingsmuligheter som gir trygghet og stabilitet**
- **planen ferdigstilles og økonomiske konsekvenser innarbeides i budsjett for 2007**
- **utkast til planen sendes Formannskapet til godkjenning før den sendes til høring**

Formannskapet ser på planarbeidet som et samarbeidsprosjekt mellom kommunen og næringssselskapet/næringslivet, hvor formålet er å utvikle en felles forståelse og retning for næringsutviklingen som både kommunen og næringssselskapet kan stille seg bak.

3. Utviklingstrekk og utfordringer

3.1 Arbeidsplassutviklingen

Arbeidsplassutviklingen for perioden 2002 til 2005 fremgår av tabellen nedenfor.

I løpet av denne perioden økte antall arbeidsplasser i kommunen med 80, som tilsvarer en årlig økning på 0,7 %. Vest-Agder fylke hadde i samme periode en årlig økning på 1,8 %.

Tabellen viser store variasjoner i utviklingen innenfor de forskjellige næringer. Den største nedgangen er innenfor gruppe 1 (primærnærings og bergverk) og gruppe 5 (transport, post og teletjenester). Gruppe 3 (bygg og anlegg, kraft og vannforsyning, olje og gass) har hatt den største økningen. For de øvrige gruppene er det kun mindre endringer.

Innenfor gruppe 1 har det vært en stor nedgang i jordbruket, fra 183 til 86 arbeidsplasser.

Endringene innenfor gruppe 2 er størst for metallproduksjon (–58) og verkstedsindustrien (+137). Tallene inkluderer Bredero, som opplyser at de pr. 31/12–04 var i full produksjon med en arbeidsstyrke på ca. 474. Våren 2006 var arbeidsstyrken redusert til ca. 75.

Innenfor gruppe 3 er økningen størst innenfor bygg og anlegg (+72).

Økningen innenfor gruppe 4 fordeler seg med +20 på varehandel og +35 for hotell og restaurant.

Innenfor gruppe 5 er det størst reduksjon innenfor utenriks sjøfart (–46).

Innenfor gruppe 6 har bank og forsikring gått tilbake (–16), mens annen privat tjenesteyting har økt (+47).

For gruppe 7 har det vært en nedgang i kommunal tjenesteyting (–31) og en oppgang i statlig tjenesteyting (+55).

Næringsgrupper	Gamle tall*	2002 – 2005 Nye tall*		
	31/12–99	31/12–01	31/12–04	Endr. 02–05
1. Primærnæring og bergverk	216	224	123	–101 (–45%)
2. Industri	1374	1316	1385	+69 (+5,2%)
3. Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning, olje og gass	174	189	265	+76 (+40%)
4. Varehandel og hotell	505	519	574	+55 (+0,6%)
5. Transport, post og teletjenester	251	250	186	–64 (–25%)
6. Bank, forsikring, forretningsmessig og privat tjenesteyting	347	413	438	+25 (+6%)
7. Offentlig tjenesteyting	892	1038	1062	+24 (+2,3%)
Ikke fordelt	0	9	5	
Sum	3759	3958	4038	+80 (+2%)

Tabell 1: Arbeidsplassutviklingen i Farsund for perioden 2002–2005

Kilde: PANDA

* Grunnlaget for næringsstatistikken ble endret i 2001. Tallene før og etter dette tidspunktet kan ikke uten videre sammenlignes.

3.2 Næringssammensetning

Næringssammensetningen (målt etter antall arbeidsplasser) i Farsund og Vest-Agder fremgår av tabellen nedenfor. Tabellen viser at Farsund har en større andel enn fylket innenfor gruppe 1 (primærnæring og bergverk) og gruppe 2 (industri). For de øvrige næringsgruppene er andelen mindre enn fylket.

Farsund skiller seg særlig ut innenfor gruppen industri, hvor kommunen har over dobbelt så stor andel (123 %) av arbeidsplassene som fylket totalt. For de øvrige næringsgruppene (med unntak av primærnæring og bergverk), har kommunen en 20–30 % lavere andel enn fylket.

Næringsgrupper	Farsund	V-Agder
1. Primærnæring og bergverk	3,0 %	2,4 %
2. Industri	34,3 %	15,4 %
3. Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning, olje og gass	6,6 %	8,7 %
4. Varehandel og hotell	14,2 %	18,4 %
5. Transport, post og teletjenester	4,6 %	6,6 %
6. Bank, forsikring, forretningsmessig og privat tjenesteyting	10,9 %	16,0 %
7. Offentlig tjenesteyting	26,3 %	32,2 %
Ikke fordelt	0,1 %	0,3 %
Sum	100,0 %	100,0 %

Tabell 2: Næringssammensetningen i Farsund og Vest-Agder 31/12–04

Kilde: PANDA

3.3 Sysselsetting og arbeidsledighet

I løpet av de siste årene har industrisysselsettingen i Farsund svingt med over 400 personer eller 30 %. Svingningene har i hovedsak vært forårsaket av én bedrift.

Ledighetsutviklingen har også vært preget av store svingninger, og ledigheten har i gjennomsnitt ligget over fylkesgjennomsnittet.

Våren 2006 var ledigheten i Farsund på 4 %, mot 2,6 % for fylket totalt.

3.4 utfordringer

Det faktum at én av tre sysselsatte i Farsund er knyttet til industrien, gjør kommunesamfunnet særdeles avhengig av en storindustri i stadig omstilling og med betydelige svingninger i etterspørselen etter arbeidskraft. De tre hjørnesteinsbedriftene Elkem, Alcoa og Bredero hadde for få år siden opp mot 1500 arbeidsplasser. I dag er antallet ansatte i de tre bedriftene tilnærmet halvert.

Bredero er avhengig av et begrenset marked med store svingninger i oppdragsmengden.

Elkem er avhengig av konkurransedyktige kraftpriser for videre drift, og har signalisert overfor kommunen at dette ikke er godt nok ivaretatt med dagens avtaler.

Alcoa får sitt råstoff fra Elkem, og er således avhengig av denne bedriften.

Det er derfor knyttet stor usikkerhet til utviklingen av den samlede industrisysselsettingen i kommunen i årene fremover.

Agderforskning har på oppdrag fra Farsund kommune gjennomført en ringvirkningsanalyse som belyser betydningen av Elkems tilstedeværelse i kommunen og regionen.

Analysen viser at:

- Elkem alene bidrar til 12 % av sysselsettingen i Farsund kommune.
- Dersom det legges til grunn at Alcoa flyttes ut av kommunen ved en eventuell nedleggelse av Elkem, vil dette berøre 20 % av sysselsettingen i Farsund og 13 % av alle sysselsatte i Farsund og Lyngdal til sammen.

I denne situasjonen er det en utfordring både å sikre eksisterende næringsliv rammevilkår og utviklingsmuligheter, og å legge til rette for utvikling av et mer variert næringsliv som ikke er avhengig av storindustrien.

4. Overordnede planforutsetninger

4.1 Kommuneplanen for Farsund 2001–2010

I kommuneplanen er hovedmålet for næringsutviklingen formulert slik:

En næringsutvikling som fremmer et variert næringsliv basert på kommunens særlige fortrinn og muligheter, og hvor næringslivet er sikret rammevilkår og utviklingsmuligheter som gir trygge og stabile arbeidsplasser.

Videre siteres fra kommuneplanens kapittel 6.2 (utfordringer, mål og virkemidler):

Tilbudet på arbeidsplasser vil være et sentralt virkemiddel i arbeidet med å nå kommunens målsettinger for befolkningsutviklingen. Det er derfor en utfordring å kunne tilby attraktivt arbeid til alle som ønsker det. I en situasjon hvor kommunen ønsker tilflytting av unge mennesker, blir det også en utfordring å kunne tilby komplementærarbeidsplasser til den

ektefellen som ikke primært søker arbeid i Farsund. Dette krever at kommunen også har et variert arbeidsplasstilbud.

Med den nærings sammensetningen kommunen nå har fått, er kommunesamfunnet særdeles avhengig av storindustrien. Det er derfor en hovedutfordring for kommunen å legge til rette for en utvikling som:

- *Fremmer et variert næringsliv*
- *Sikrer eksisterende bedrifter rammevilkår og utviklingsmuligheter som gir trygge og stabile arbeidsplasser for lokalsamfunnet.*

Kommunen har en vedtatt næringsplan fra 1994 som danner grunnlaget for kommunens næringspolitikk. Nye og endrede utfordringer tilsier at planen bør tas opp til revisjon.

Både av hensyn til målene for befolkningsutviklingen, og for å hindre at kommunen blir for avhengig av enkelte næringer og sårbar for konjunktursvingninger, er det ønskelig med et mest mulig variert næringsliv. Farsund kommune har de nødvendige forutsetninger for å kunne utvikle et allsidig næringsliv, og kommunens naturgitte fortrinn og muligheter bør derfor gis økt fokus i det videre arbeidet med næringsutvikling.

I tillegg til å sikre eksisterende næringsliv rammevilkår og utviklingsmuligheter bør revisjonen av næringsplanen konsentreres om å videreutvikle følgende områder:

- *Primærnæringene med basis i kommunens landbruks- og fiskeressurser*
- *Reiseliv med basis i kommunens store natur- og kulturminneressurser*
- *Sjørelaterte næringer med basis i kommunens gunstige beliggenhet i forhold til skipsleia og en godt utbygd havn med tilliggende næringsarealer*
- *Videreforedling av aluminium med basis i eksisterende virksomheter og kompetansemiljø*
- *Flyrelaterte næringer med basis i en operativ flyplass med stor kapasitet*
- *Komplementærarbeidsplasser*

Kommuneplanen omfatter også en arealdel som regulerer forvaltningen av kommunens arealer og naturressurser.

4.2 Listerplanen

Planen har tre satsingsområder

- Konkurranssevne/næringsutvikling
- Kultur/stedskvalitet
- Kommunikasjon/transport.

Hovedmål for næring og konkurransevne:

”Lister skal ha et næringsliv preget av optimisme, nyskapning og vekst, og som dermed gir grunnlag for økning i folketallet og sysselsetting i området.”

Prioriterte tiltak under konkurransevne og næringsutvikling

1. Organisering av identitetsbygging

Grunnlaget for samarbeid ligger i oppleving av felles identitet. Videre trengs det et sekretariat som har som oppgave å tenke region og å være en pådriver for gjennomføring av Listerplanen.

2. Listerfondet

Mangel på kapital var et sentralt tema i kontakt med næringslivet. Det er derfor sterkt ønskelig at det blir et eget Listerfond som kan bidra i etableringsfasen til nye bedrifter.

3. Kreativ kompetanse

Vår visjon er å være kreativ og spennende. Et spennende og nyskapende næringsliv krever kompetanse. Derfor ønsker vi å prioritere følgende:

- * Utvikle de videregående skolene til kompetansesentra
- * Satsing på elevbedrifter og lærlingordning
- * Utvikle forskningsbasert produktutvikling i bedrifter i samarbeid med Innovasjon Norge
- * Få etablert varige desentraliserte universitets- og høgscholetilbud
- * Lister kompetanse AS
- * Folkeuniversitet i Lister
- * Kompetansebygging i tilknytning til Farsundsbaassenget

5. Mål og satsingsområder

Hovedmål (hentet fra kommuneplan for Farsund 2001–2010):

En næringsutvikling som fremmer et variert næringsliv basert på kommunens særlige fortrinn og muligheter, og hvor næringslivet er sikret rammevilkår og utviklingsmuligheter som gir trygge og stabile arbeidsplasser.

Satsingsområder

Mål

Havn

Utarbeide plan for havneutbygging i Farsund kommune m/handlingsplan.

Næringsareal

Til enhver tid ha tilstrekkelig byggeklart areal til disposisjon på strategiske steder i kommunen.

Kompetanse på aluminium

Beholde og utvikle kompetanse (FOU). Skape mulighet for knoppskyting.

Eksisterende industri

Sikre rammevilkår og utviklingsmuligheter samt legge til rette for knoppskyting.

Primærnæring

Tilrettelegge for økt basis(volum)-produksjon, produktvidereforedling og lokal omsetning.

Infrastruktur	Sikre ferdigstillelse av Listerpakken. Sikre flyplassen operativ. Sikre god mobildekning og godt utbygd bredbånd i hele kommunen.
Energi	Ilømføring av gass og bygging av gasskraftverk for å sikre krafttilgang/produksjon.
Oljevirkosomhet	Arbeide for å få etablert landbaser og legge til rette for å sikre størst mulig aktivitet lagt lokalt og i regionen.
Reiseliv	Legge forholdene til rette for vekst i næringen
Varehandel	Bli et regionalt handelssenter.

6. Strategier og tiltak

Tilgjengelige strategier:

Tradisjonelt i næringsutvikling snakker man om strategier som forretningsidé/-plan, organisering, kompetanse, kapital, areal og infrastruktur.

Virkemiddelapparatet med Innovasjon Norge, Vest-Agder fylkeskommune næringsavd., EVA-senteret i Kristiansand og det lokale apparatet gjennom Næringshager/-selskaper og kommunalt tiltaksapparat har ulike støtteordninger og kompetanse som kan bistå i næringsutvikling. Det vil være for omfattende å komme inn på alle ordninger her.

De viktigste aktører i næringsplanen er Farsund kommune, Farsund Næringssekselskap og næringslivet selv. Mulige generelle strategier kan være:

Kommunen

- ✓ Fysisk tilrettelegging gjennom areal og infrastruktur.
- ✓ Organisering av næringsarbeidet (jf. Agderforsknings anbefalinger vedtatt av kommunestyret).
- ✓ Arbeide aktivt i forhold til offentlige myndigheter og være engasjert i politiske prosesser.
- ✓ Skape politisk enighet om næringspolitikken, og markedsføre Farsund kommune på en positiv måte.
- ✓ Kommunens landbrukskontor driver både med forvaltning og næringsutvikling innenfor landbruket.

Farsund Næringssekselskap AS

- ✓ Råd og veiledning til etablerte bedrifter og til nyetableringer.
- ✓ Kompetanseformidling.
- ✓ Kjennskap til og formidling av kontakt innen virkemiddelapparatet.
- ✓ Nettverksbygging.
- ✓ Markedsføre Farsund kommune overfor nyetablerere.

- ✓ Bistå kommunen i utarbeidelse av planer relatert til næring

Næringslivet

- ✓ Inneha kompetanse i styrende organ som kan bidra til å videreutvikle bedriften.
- ✓ Tenke knoppskyting, se nye muligheter.
- ✓ Avsette midler til FOU-arbeid for å være omstillingsdyktige og fremtidsrettede.
- ✓ Søke nettverk for å styrke bedriften, og skape en vinn/vinn-situasjon.
- ✓ Sikre kjernekompetanse i egen bedrift ved å utarbeide gode opplæringsplaner.

Satsingsområde

Mål

Havn

Utarbeide plan for havneutbygging i Farsund kommune m/handlingsplan.

Farsund havn, Lundevågen, utvikles til en regional havn slik at den blir en flerbrukshavn og transportknutepunkt for både kommunens og regionens næringsliv.

Farsund havn, Lundevågen, utvikles til å kunne håndtere internasjonal skipsturisme og mulighetene for ny internasjonal stykkgoods- og bulktrafikk videreutvikles.

Farsund havn, Lundevågen, klargjøres for basefunksjoner relatert til Farsundsbasenget og eventuelt andre interessante prosjekter.

Farsund havn, Lundevågen, utvikler sitt potensial som transitthavn i samtrafikk med flyplassen på Lista og den nye veistrukturen som fremstår i Listerregionen.

Farsund havn, Listahavna, utvikles til fiskerihavn.

Farsund havnevesen sørger for at kommunen har tilstrekkelig småbåthavnkapasitet også for å kunne imøtekomme etterspørsel fra andre kommuner.

Næringsareal

Til enhver tid ha tilstrekkelig byggeklart areal til disposisjon på strategiske steder i kommunen.

Byggeklare næringsarealer sentrumsnært til Vanse og Farsund, sjørelatert areal i tilknytning til havn og småbåthavn.

Initiere interkommunalt samarbeid når det gjelder regulering av næringsareal i tilknytning til ny veistruktur i Lister. Starte regulering av areal i tilknytning til ny E-39.

Starte reguleringsprosessen for de områdene som i kommuneplan er forbeholdt næringsareal og turisme, for å kunne tilby byggeklare tomter.

Sammen med næringslivet få hånd om og regulere nødvendig areal for å sikre eksisterende og nyetablerte bedrifter mulighet for nyetableringer og utvidelser.

Operativt næringsareal ved Lista fly- og næringspark.

Kompetanse på aluminium

Beholde og utvikle kompetanse (FOU). Skape mulighet for knoppskyting.

Utarbeide planer for å beholde og videreutvikle kompetanse på området.

Legge til rette for salg av kompetanse på området.

Kommunen arbeide aktivt sammen med aktørene om en videreutvikling av stykkproduksjon av aluminium, nye produkter.

Initiere og i et tett samarbeid med aktørene ta vare på knoppskyting innen service og logistikkfunksjoner ved bedriftene.

Arealmessig tilrettelegge for utvidelse.

Eksisterende industri

Sikre rammevilkår og utviklingsmuligheter.

Sikre eksisterende industri (også småindustri) kraft til konkurransedyktige priser. Dette gjøres ved politisk lobbyvirksomhet, ved å påvirke i forhold til EU-regelverket, bruke konsekvensanalysen og vise til de ringvirkninger en nedleggelse vil ha for lokalsamfunnet og regionen. Vurdere felles kraftavtale for å oppnå gunstige priser.

Videre sikre eksisterende industri gode rammevilkår, tilgjengelig areal for utvidelse av eksisterende produksjon og knoppskyting.

Sikre tilgangen på kvalifisert arbeidskraft gjennom samarbeid med utdanningsinstitusjonene, gode lærlingplasser og skape en bevisst holdning i næringslivet til å satse på å beholde og utvikle kompetanse i den enkelte bedrift.

Legge til rette for komplementærarbeidsplasser for å sikre rekruttering av kvalifisert arbeidskraft.

Primærnæring

Tilrettelegge for økt basis(volum)-produksjon, produktvidereforedling og lokal omsetning.

Legge til rette for videreføring av lokal produsert mat. Initiere til etablering av et eget distribusjonsnett for lokalprodusert mat i kommunen og i regionen. Lokale utsalgssteder. I kommunens arealdisponering tilrettelegge for å opprettholde størst mulig produksjonsareal i de områder det drives intensivt jordbruk.

I øvrige områder ha fokus på jordvern, og dele arealer inn i ulike kategorier jordbruksareal. I enkelte kategorier legge til rette for binæringer innen gardsturisme, andre opplevelsestilbud, videreføring og omsetning lokalt av landbruksprodukter.

Innen skogbruk initiere til større beskatning, til videreføring av skogbruksprodukter til biobrensel, flis, ved og sagbruk, bedre infrastruktur (skogsveier) og mulighet for utskipning lokalt i Farsund kommune.

Arbeide videre med fiskerihavn og operativt fiskemottak i kommunen.

Infrastruktur

*Sikre ferdigstillelse av Listerpakken.
Sikre flyplassen operativ.
Sikre god mobildekning og godt utbygd bredbånd i hele kommunen.*

Påvirke samferdselsmyndighetene for snarlig ferdigstillelse av Listerpakken i henhold til vedtatte planer.

Gjennom påvirkning av samferdselsmyndighetene holde flyplassen operativ for person- og godstrafikk.

Utvikle Lista flyplass på områder hvor den kan være en regional komplementær flyplass for Kjevik og Sola. (Charter, flyfrakt, helikopterbase og regional flyrute.)

Gjennom deltakelse i prosjektet "Det digitale vestre Vest-Agder" sikre kommunens innbyggere og næringslivet et godt utbygd mobilnett og bredbånd.

Energi

Ilandføring av gass og bygging av gasskraftverk for å sikre krafttilgang/-produksjon.

Initiere overfor sentrale myndigheter at Farsund kommune blir en energipark for produksjon, kompetanse og forskning, med basis i eksisterende infrastruktur og næringslivets behov for kraft.

Utrede mulig gasskraftverk på Lista og arbeide gjennom referansegruppa, Lista gasskraftverk, for at det allerede inneværende år blir sendt melding og forslag til KU-program for gasskraftverk i Farsund kommune.

Starte utredningsarbeid for å finne alternativ bruk av overskuddsvarme som kan gi lønnsom næring.

Være pådriver for å få et grenrør lagt til Farsund.

Legge til rette for økt bruk av naturgass i næringslivet og i private husholdninger.

Oljevirkosomhet

Arbeide for å få etablert landbaser og legge til rette for å sikre størst mulig aktivitet lagt lokalt og i regionen.

Farsund kommune vil, i samarbeid med de andre kommunene i Lister, legge forholdene til rette for å få mest mulig av den landbaserte aktivitet som følger av prøveboring og mulig produksjon innen oljevirkosomhet lagt til kommunen og Listerregionen.

Dette gjøres ved utbygging av gode havnefasiliteter og byggeklart sjørelatert næringsareal. Videre ved å påvirke beslutningsprosessene i Storting og regjering, og innlede et godt samarbeid med operatørselskapene.

Reiseliv

Legge forholdene til rette for vekst i næringen

Regulere ferdig og søke å få aktører til å starte turistnæring på de områdene i kommuneplanen som er øremerket denne næringen.

Bistå i organisering av reiselivsnæringen og initiere utarbeidelse av en plan for turisme.

Innarbeide nødvendige midler til markedsføring av kommunen og serving av denne næringen i budsjett for 2007 og 2008.

Legge til rette for økt konsentrert hyttebygging i kommunen.

Fullføre planlegging og opparbeidelse av Elkemparken til en regional idrettspark.

Varehandel

Bli et regionalt handelssenter.

Legge til rette arealmessig for utvidelse og nyetablering for varegrupper hvor Farsund ut fra naturgitte forhold eller andre konkurransefortrinn kan vinne innpass på et regionalt marked.

Tilrettelegge sentrum funksjonelt og estetisk til å være gode møteplasser i kommunen.

7. Tiltak/prosjekter, prioritering og ansvarlig instans

Tiltak/prosjekt	Prioritet/oppstart	Ansvar/pådriver
Energi		
Initiere overfor sentrale myndigheter at Farsund kommune blir en energipark for produksjon, kompetanse og forskning, med basis i eksisterende infrastruktur og næringslivets behov for kraft.	1. prioritet, oppstart 07	Farsund kommune
Være pådriver for å få et grenrør lagt til Farsund. Utrede mulig gasskraftverk på Lista og arbeide gjennom referansegruppa, Lista gasskraftverk, til at det allerede inneværende år blir sendt melding og forslag til KU-program for gasskraftverk i Farsund kommune.	1. prioritet, oppstart 07	Farsund kommune
Være pådriver for å sikre eksisterende industri kraft til konkurransedyktige priser.	1. prioritet	Farsund kommune
Utarbeide mulighetsstudie, prosjektorganisert, for økt bruk av naturgass i næringslivet og i private husholdninger.	1. prioritet, oppstart 07	FNS
Næringsareal		
Byggeklare næringsarealer sentrumsnært til Vanse, Borhaug og Farsund, sjørelatert areal i tilknytning til havn og småbåthavn. Starte reguleringsprosessen for de områdene som i kommuneplan er forbeholdt næringsareal og turisme.	1. prioritet, oppstart 07	Farsund kommune
Initiere interkommunalt samarbeid når det gjelder regulering av næringsareal i tilknytning til ny veistruktur i Lister og evt. starte regulering av areal i tilknytning til ny E-39.	1. prioritet, oppstart 07	Farsund kommune

Operativt næringsareal ved Lista fly- og næringspark. Sikre at avtaler inngått i forb. med overdragelse/gjeldende infrastruktur overholdes.	1. prioritet	Lista flypark
Sammen med næringslivet kartlegge nye behov for næringsareal og planlegge disse i forkant av rullering av kommuneplan.	2. prioritet, oppstart 08	Farsund kommune
Infrastruktur		
Påvirke samferdselsmyndighetene for snarlig ferdigstillelse av Listerpakken i henhold til vedtatte planer.	1. prioritet, oppstart 07	Farsund kommune
Sikre kommunens næringsliv et godt utbygd mobilnett og bredbånd.	1. Prioritet	Farsund kommune
Sikre at flyplassen er operativ og utvikle ny fly- og flyrelatert næringsvirksomhet.	1. Prioritet	LILAS
Reiseliv		
Bistå i organisering av reiselivsnæringen og initiere utarbeidelse av en plan for turisme.	1. prioritet, oppstart 07	Farsund kommune
Søke aktører som ønsker å starte turistnæring.	2. prioritet, oppstart 08	FNS
Legge til rette for økt konsentrert hyttebygging i kommunen.	2. prioritet, oppstart 08	Farsund kommune
Fullføre planlegging og opparbeidelse av Elkemparken til en regional idrett, velvære og rehabiliteringspark.	1. prioritet, oppstart 07	Farsund kommune
Kompetanse på aluminium		
Arbeider aktivt sammen med aktørene om videreutvikling av stykkproduksjon av aluminium, nye produkter.	1. prioritet.	Sørlandets industrisenter
Initiere og i tett samarbeid med aktørene ta vare på knoppskyting innen service og logistikkfunksjoner ved	1. prioritet	Sørlandets industrisenter

bedriftene.		
Legge til rette for salg av kompetanse på området.	1. prioritet	FNS
Primærnæringene		
I kommunens arealdisponering tilrettelegge for å opprettholde størst mulig produksjonsareal i de områder det drives intensivt jordbruk.	1. prioritet	Farsund kommune
I øvrige områder ha fokus på jordvern, og dele arealer inn i ulike kategorier jordbruksareal. I enkelte kategorier legge til rette for tilleggsnæringer, andre opplevelsestilbud, videreforedling og omsetning lokalt av landbruksprodukter.	2. prioritet	Farsund kommune
Innen skogbruk initiere større beskatning, videreforedling av skogbruksprodukter til biobrensel, flis, ved og sagbruk, bedre infrastruktur (skogsveier) og mulighet for utskipning lokalt i Farsund kommune.	1. prioritet	Farsund kommune
Arbeide videre med fiskerihavn og operativt fiskemottak i kommunen.	1. prioritet,	Fiskerinæringen
Oljevirkosomhet		
Farsund kommune vil, i samarbeid med de andre kommunene i Lister, legge forholdene til rette for å få mest mulig av den landbaserte aktivitet som følger av prøveboring og mulig produksjon innenfor oljevirkosomhet lagt til kommunen og Listerregionen.	1. prioritet	Farsund kommune
Bidra til at næringslivet får tilbud om nødvendig kompetanseheving for å kunne konkurrere om oppdrag offshore.	1. prioritet	Farsundsbasengets kompetanseløp

Initiere overfor aktuelle myndigheter at Farsund blir tillagt oljevern- og havariberedskap for regionen.	1. prioritet, oppstart 07	Farsund kommune
Eksisterende industri		
Sikre tilgangen på kvalifisert arbeidskraft gjennom samarbeid med utdanningsinstitusjonene, gode lærlingplasser og skape en bevisst holdning i næringslivet til å satse på å beholde og utvikle kompetanse i den enkelte bedrift.	1. prioritet	Næringen v/FNS
Legge til rette for komplementærarbeidsplasser for å sikre kvalifisert arbeidskraft.	1. prioritet	Farsund kommune
Varehandel		
Legge til rette arealmessig for utvidelse og nyetablering for varegrupper hvor Farsund ut fra naturgitte forhold eller andre konkurransefortrinn kan vinne innpass på et regionalt marked.	1. prioritet	Farsund kommune
Tilrettelegge sentrum funksjonelt og estetisk til å være gode møteplasser i kommunen	1. prioritet	Farsund kommune
Havn		
Farsund havn må ha enhetlig styring gjennom sitt havnevesen. Samarbeid med eksisterende brukere av havnen må avklares.	1. prioritet	Farsund kommune
Farsund havn, Lundevågen, må ha tilstrekkelige bakarealer så den kan fungere som regional flerbrukshavn.	1. prioritet	Farsund kommune

Farsund kommune tar kontakt med aktuelle kommuner i vestregionen for å invitere til nærmere samarbeid i et havnefellesskap.	1. prioritet	Farsund kommune
Vest-Agder fylke må inn i bildet før søknad om regionalhavnstatus stiles til departementet.	1. prioritet	Farsund kommune

8. Budsjettmessige konsekvenser

Tiltakene/prosjektene er satt opp med prioritet, og hvilke år som regnes som arbeidsperiode. Kostnadene søkes innarbeidet i budsjett, ut fra estimert kostnad i den budsjettperiode de er planlagt arbeidet med.

9. Tilpasning til Listerplanen

Listerrådet er av Vest-Agder fylkeskommune tillagt ansvaret for å følge opp Listerplanen.

Prioriterte tiltak under konkurransevne og næringsutvikling i planen er:

1. Organisering av identitetsbygging.
2. Listerfondet.
3. Kreativ kompetanse.

Det er derfor av stor betydning for å lykkes i arbeidene med å nå målsettingene i Strategisk næringsplan for Farsund at forutsetningene og tiltakene i Listerplanen blir arbeidet videre med.

10. Revidering av planen

Tiltaksdel og prioritering gjennomgås og revideres årlig av Farsund Næringssekselskap AS og Farsund kommune.

Vedlegg

1. Innspill til planarbeidet

1.1 Referansegruppene

I forbindelse med utarbeiding av ny strategisk næringsplan for Farsund kommune ønsket styringsgruppa sterk deltakelse og innspill fra næringslivet.

Det ble bedt om innspill fra 5 referansegrupper, og det ble gjort bruk av allerede eksisterende bransjeorganisasjoner der dette var etablert.

- En gruppe med representanter fra handel- og servicenæringer.
- En gruppe med representanter fra storindustrien, mer enn 40 arbeidsplasser.
- En gruppe med representanter fra primærnærings.
- En gruppe med representanter fra reiseliv og turisme.
- En gruppe sammensatt med representanter fra annen næring, mindre bedrifter og enkeltmannsforetak, avholdt et åpent møte.

1.2 Innspill fra referansegruppene

Det ble bedt om innspill fra referansegruppene i forhold til følgende spørsmål/problemstillinger:

1.2.1 A Hvilke fortrinn for Farsund kommune bør vektlegges/synliggjøres i forbindelse med at det skal settes mål og lages strategier for et variert næringsliv i kommunen?

- ✓ Farsund kommune ligger strategisk mellom Øst- og Vestlandet, har nærhet til flyplass og havneanlegg.
- ✓ Kort vei til Europa og utlandet.
- ✓ Ledige industritomter.
- ✓ En fiskerihavn som ikke er utbygd.
- ✓ Store jordbruksarealer.
- ✓ Kort vinter med lite snø.
- ✓ For turisme en mengde severdigheter, fra oldtid, kunst, kultur.
- ✓ En natur som favner nesten alle norske topografier.
- ✓ Landbruket i Farsund kommune er betydelig, med ca. 200 årsverk.
- ✓ Farsund kommune er den største jordbrukskommunen i Vest-Agder.
- ✓ Nærhet til sjøen, en fin mix av stor- og småindustri.

1.2.1 B Hvilke muligheter for nyskaping og videreutvikling, de kommende 5 år, er mulig innenfor de næringer dere representerer? Prioriter og begrunn svarene.

- ✓ Mange prosjekter under prosjektering, men usikker på hva bedriften får av oppdrag.
- ✓ Ønsker bedre tilrettelegging av eksisterende areal. Har nok areal, men ikke noe å avse.
- ✓ Ved overgang til andre typer oppdrag vil det kunne generere et kraftbehov på 15–20 mW.
- ✓ Arbeider med å forbedre produksjonslinjene, effektivisere og videre sikring/HMS-arbeid.
- ✓ Søke tillatelse til å bygge en backupkai ved siden av den nåværende utlastningsgarasjen, behov for opplagskai for sin lekter "Tranship 1".
- ✓ Tilgang på kompetanse.
- ✓ Ønsker å utvide med to nye haller, men vansker med areal i umiddelbar nærhet.
- ✓ Bedriften er avhengig av produksjonen hos de store bedriftene som de server.
- ✓ Nytt marked offshore.
- ✓ Ønsker firmaer til å etablere virksomhet på sitt område.

- ✓ Mulighet for et nærmere samarbeid med Alcoa i fremtiden. Kan bety produksjon av mindre komponenter av skrapmetall.
- ✓ Ønsker at forskning for ny teknologi blir lagt til Lista.
- ✓ Er avhengig av kraftsituasjonen, og de vedtak som blir gjort sentralt. Behov for lobbyvirksomhet overfor rikspolitikere.
- ✓ Ønsker å bli en stor aktør innen transport som kan serve tungindustrien.
- ✓ Ønsker å bidra til å få et større kjøretøyverksted for industrien.
- ✓ Ønsker å utnytte synergieffekter.
- ✓ Har p.t. nok tilgjengelig areal.
- ✓ Avhengig av at de store får gode vilkår.

Primærnæringene

- ✓ Bygging av fiskerihavn i Listahavnen.
- ✓ Fiskemottak ses på som nøkkelen til videre utvikling i området.
- ✓ Fisk som blir landet på Borhaug vil få en vesentlig høyere verdi, og det vil kunne skapes flere arbeidsplasser.
- ✓ Ved fullt utbygde liggekaier i tillegg til nå forestående bygging av utrustningskai, vil det i indre Borshavn kunne frigjøres attraktive arealer til annen næring.
- ✓ I det tradisjonelle landbruket er det kommet nye krav om dyrehold som den enkelte bruker må forholde seg til, og det vil i den forbindelse være behov for store investeringer fremover.
- ✓ Større fart i rasjonaliseringen i landbruket i Farsund fremover,
- ✓ Enkelbrukene er for små til å ta investering i nybygg alene, og det vil bli flere samdrifter, som igjen vil redusere årsverkene en del.

1.2.2 Hva må tilrettelegges for at en ønsket nyskaping og videreutvikling skal kunne finne sted? Prioriter og begrunn svarene.

- ✓ Få til et bedre samarbeid mellom fylkeskommunen, fylkesmannens miljøvernaveidning og kommunene med tanke på lettere saksbehandling og en mer smidig håndtering av søknader.
- ✓ Få til en mer smidig saksbehandling i kommunen, en "dra lasset sammen"-holdning. Savner engasjement fra kommunen i forh. til eksisterende bedrifter.
- ✓ En politisk holdning som bygger på: "Hvordan kan vi tilrettelegge/ gå i dialog med søker slik at de kan få til det de ønsker?"
- ✓ Regulere nye sentrumsnære tomter m/parkering til eksisterende og ny næring. Tilbud i byen for å få liv og røre i sentrum.
- ✓ Regulere sjønært areal for næringsvirksomhet.
- ✓ Korttidsparkering i sentrum. For å gi muligheter for videreutvikling/styrking av Farsund gamle sentrum, bør reguleringsplanen rulleres, og det bør gis rom for utvikling av eiendommene, for å få inn flere folk til å bo, og dermed gi mer liv og grunnlag for et mer urbanisert sentrum.
- ✓ Bedre annonsering av tilbud for å trekke mer folk til sentrum. Mer midler til aktiv markedsføring.
- ✓ Farsund kommune bør tilrettelegge klare områder i kommuneplanen mht hva som skal være landbruksområder med aktiv drift, turisme, industri, spredt boligbebyggelse. Lage planer sammen med grunneiere og vernemyndigheter i områder som er båndlagt pga vern, disse gror igjen, og det er vel de fineste områdene vi har å vise frem til turister.
- ✓ Det er en del satsing på turistnæring som tilleggsnæring til landbruket. På dette området må det være et større potensial for videre utvikling.

- ✓ Større satsing på turisme.
- ✓ Behov for komplementære arbeidsplasser for å rekruttere kvalifisert personell.
- ✓ Behov for samarbeid med utdanningsinstitusjonene for kvalifisere personell, høyskoletilbud og videregående skole.
- ✓ Videre utbygging av kaianlegg, dypvannskai og RO-kai.

1.2.3 Temaspørsmål

a. Hvordan kan deres bedrifter gjøre seg bruk av gass i fremtiden?

- ✓ Dagens dieseldrift av yrkesbåter er i tillegg til å være forurensende, prismessig i ferd med å knekke flere næringer. Dersom teknologi, tilgjengelighet og prisenivå er på plass, vil fiskeflåten ta gass i bruk til driftsmaskineri.
- ✓ Dersom tilgang på gass, bør det være mulig å starte med drivhusproduksjon.

b. Hva slags region ser næringen for seg med tanke på

– arbeidsmarked?

- ✓ Flekkefjord til Mandal

– virkning av ferdigstillelse av Listerpakken?

- ✓ Alle industribedriftene hevder at en ferdigstilling av Listerpakken er et must.
- ✓ Listerpakken vil knytte regionen tettere sammen, og gi økte muligheter for samhandel, økt konkurranse og dermed et bedre tilbud til hele regionen.

c. Hvordan vil din næring kunne dra veksler på en operativ flyplass på Lista?

- ✓ En operativ flyplass vil være nødvendig i forhold til innflyving av personer, men også av gods. Dette vil være av stor betydning for vekst og videreutvikling innen alle bedrifter.
- ✓ Det vil være gunstig med rask transport av ferskvarer til markeder.
- ✓ Sørnorske flyplasser har dårlig kapasitet og planlegger utvidelser. Lista Flyplass må kunne avlaste disse på mange felt.
- ✓ De fleste grunneiere som grenser til Lista flyplass er leietakere av dyrket jord innenfor området til flystasjonen. Dette er et meget viktig ressursgrunnlag for leietakere og må tas hensyn til fremover i planene for flyplassen.

d. Hvilke nye havnefasiliteter vil din næring kunne dra nytte av?

- ✓ Direkte transport til europeiske markeder.
- ✓ Serviceforretninger som utstyr, reparasjoner, bunkring, slipp m.m.

e. Annen infrastruktur.

Prioriter og begrunn svarene.

1.2.4. Hva bør være Farsund kommunes satsingsområder innen næring i de kommende 5 år? Prioriter og begrunn.

- ✓ Flere små og mellomstore bedrifter.
- ✓ Bredbåndsbedrifter, bedrifter innen elektronikk som kan serve de store bedriftene.
- ✓ Fiskerihavn. Ta vare på og utvikle nærheten til havet og fiskeriene.
- ✓ Farsund kommune bør satse på tilrettelegging for mer småindustri og servicevirksomhet. Altfor store områder er bundet opp til storindustrien.

2. Farsund og fremtiden

I forbindelse med ringvirkningsanalyse av Elkem Aluminium Lista, utført av Agderforskning på oppdrag fra Farsund kommune ble det 31.03.06 avholdt et seminar med tittel ”Farsund og fremtiden”.

Styringsgruppa for utarbeiding av strategisk næringsplan finner det naturlig å ta med de innspill som kom frem på denne konferansen i arbeidene med ny strategisk næringsplan.

Sitat fra sammendrag i rapporten fra Agderforskning av 27.04.06:

”Seminalet hadde to tema. Det ene omhandlet strategier og muligheter for sikring av ELA og det andre omhandlet strategier for et variert og mangfoldig næringsliv i Farsund.

Farsund kommune må etablere et utviklingsråd som kan være det samlende og koordinerende organ for hele næringsutviklingen i kommunen. Det bør også settes ned en gruppe som arbeider med ilandføring av olje/gass til Farsund uavhengig av aktuelle funn og etableres en egen gruppe som arbeider med sikring av energitilførslen til Lista aluminiumsverk.”

Forkortet resymé av gruppefremleggene:

2.1 Hvordan sikre langsiktig energitilgang?

- Energitilgang: en symbiose mellom det politiske miljøet og industrien; lavere pris henger sammen med et bedre tilbud, avhengig av politiske vedtak, regional pådriverrolle; hvis det ikke er en vilje/guts på alle nivå, blir det vanskelig, historien om ”vi” i Mosjøen.
- En samfunnsmessig og politisk ønsket industri må ligge i bunnen.
- Utnytte det nasjonale og internasjonale regelverket og kapasitet.
- Eget regime for kraftkrevende industri, dette kan både være industrikraftregime og at næringen går sammen om forhandlinger om kraftleveranser.
- Det er kapasitet for økt produksjon ved økt tilgang på kraft.
- Døgnvarierte produksjon; lavere produksjon på dagen, høyere produksjon på natten når kraften er billigere.
- Billigere kraft.
- Forutsetter at vi vil ha den kraftkrevende industrien, arbeide for et industrielt kraftmarked, øke energiproduksjonen, nasjonale grep må tas politisk: **mer freidighet. En må stå på, og stå samlet.**
- Et gasskraftverk; kraftkabler lokalt kan være viktig, men vi vet ikke noe om kostnaden (prismessig vil dette uansett være en utfordring i fremtiden). Krafttilgang i regionene fremover ser OK ut, men prisen kommer til å bli en utfordring.

2.2 Hvordan få til økt knoppskyting?

- Industriell knoppskyting: ofte lett å svare forskning og utvikling (men ingen klarer helt å definere dette), men vi har et cluster på Sørlandet/Vest-Agder, disse trekker på den beste internasjonale kompetansen, gode eksempler på unik videreforedling, industriselskapet et godt forsøk på å kommersialisere ideer. Samtidig er det viktig å knytte et tettere samarbeid med FoU miljøet, det er allerede svært kompetansedrevet (folk med doble fagbrev), vi har teknologi i ypperste verdensklasse her og som kan og blir kommersialisert,

- Vilje og pågangsmot, presseklipp: ”Jeg får et kick av industribygging! ”Alcoa, bilde av løvetann i Mosjøen, temaet ”Fra felles mål til de store høyder”, metaforen om nivåer i fotball (fra tilfeldig gjeng på fotballtur til eliteserien).
- Industrien må selv ta tak i alliansebygging – noe en etter hvert også har begynt med.
- Det trengs vilje og pågangsmot. Vi vil vekst og må få til en felles drivkraft mellom lokalsamfunn og næringen.
- Alcoa utvider produktspekteret, salg av ”knowhow”(kompetanse).
- Salg av automasjonsteknologi.
- Kjøpe utstyr regionalt/lokalt.
- Skape knoppskytingsmiljø gjennom for eksempel en felles satsing fra det offentlige og næringen mot skoleverket.
- Raske beslutninger.
- God politisk tilrettelegging.
- Samarbeid – klyngeeffekt i regionen (få mer ut av aluminium – få opp bearbeidingsverdien).
- Gründere må fremleskes. Det finnes mange ideer, men mange blir ikke tatt ned.
- Kapital og kompetanse må kobles: REGIONAL SAMTENKNING – GRENSESPRENGENDE SAMARBEID.
- Fokus på kommunen som helhet. Skal vi få til aktivitet basert på det som allerede er her, må kunnskap og kompetanse fra denne industrien tas i bruk til dette.
- Knoppskyting: I hvilken grad kan Elkem legge til rette for etableringer basert på den kompetansen som finnes innenfor bedriften, til nye bedrifter utenfor? Det må bygges opp et apparat som kan ta dette videre, idéhaverne blir ofte stående alene utenfor.

2.3 Hvordan skal Farsund-samfunnet organisere seg for å skape et bredere næringsgrunnlag?

- Må trekke på personer som har et sterkt engasjement, enten politisk eller fra næringsliv, hvis ikke møtes man for og diskuterer det samme som før.
- Tilrettelegging av arealer og infrastruktur er sentralt og må være en selvfølge (blant annet boligbygging i områder for å holde ungdom på stedet).
- Involvere i bredden, må skape arenaer for å komme i dialog.
- Holdning og imøtekommenhet til alle (med ideer og nye etablerere).
- Handlingsvilje.
- Lite byråkrati!
- Ansvarsfastsetting: Noen må få et ansvar, og det må være uttalt at vedkommende har dette ansvaret. Det må være noen som driver det fram.
- Fandenivoldsk innstilling må til. Ikke fokusere på ryggdekning for alt, men ”trå til”.
- Næringslivet og det offentlige må samarbeid og sette ned prosjektgruppe bestående av relevante aktører.
- Det må lages en visjon som blir basis for det videre arbeid. Her må en få frem de valg og prioriteringer som er nødvendig å ta. En må spille på den kompetansen som er i regionen.
- Handlingsplan.
- Benytte muligheten som finnes ved at en skal rullere nærings-/arealplan. Viktig med et godt løp i dette arbeidet. Danne fagrettede undergrupper der industri og andre næringer deltar.
- Tilrettelegging for turisme med fokus på kvalitet og kultur i samhandling med handelsstanden.

- Farsundsbasenget og flyplassen representerer store potensialer.
- Større politisk tyngde og engasjement.
- Regional tankegang.
- Listerrådet er sentralt.
- Danne arbeidsgrupper (konkrete) og ikke en stor byråkratisk organisasjon.
- Gjennomføring av Listerpakken.
- Bli bevisst på hva vi har og hva Listerregionen har.

2.4 Organisering

Agderforskning foreslår i sin rapport at Farsund kommune organiserer sin næringsutviklingsvirksomhet etter følgende modell:

A) Utviklingsråd

Farsund kommune må etablere et utviklingsråd som kan være det samlende og koordinerende organ for hele næringsutviklingen i kommunen. Organet må bestå av politikere, administrasjonen, forskjellige relevante deler av næringslivet, Sørlandets Industrisenter, næringsseksjonen og fagbevegelsen. Kommunens administrative og politiske toppledelse må være med i utvalget og legge sin tyngde inn i dette arbeidet.

B) Olje og gassgruppe

I tillegg til og uavhengig av dette, bør det settes ned en gruppe som arbeider med ilandføring av olje/gass til Farsund uavhengig av aktuelle funn. Gruppen må arbeide langsiktig og bygge opp kompetanse både om hva som foregår i Farsundsbasenget, mulige teknologiske løsninger og hvilke strategier andre kommuner som har arbeidet for ilandføring har arbeidet etter. Før det eventuelt finnes olje eller gass vil arbeidet delvis ha karakter av kompetanseoppbygging.

Farsund kommunes politiske og administrative ledelse må spille en hovedrolle i dette arbeidet. Dette er spørsmål som vil ha betydning for både regionen og landsdelen, og Listerrådet må være med og fylkeskommunen må også delta. I tillegg må Farsund-samfunnet og regionen trekke inn ressurspersoner med stor politisk administrativ og forretningsmessig erfaring.

C) Energigruppe

Det bør også etableres en egen gruppe som arbeider med sikring av energitilførselen til Lista aluminiumsverk, herunder ilandføring av gass fra den planlagte gassledningen til Grenland og etablering av gasskraftverk, men også andre muligheter, som for eksempel import av rimelig fastkraft fra Europa på nettene. Mange av disse utfordringene må løses gjennom nasjonale politiske beslutninger og gruppa bør også holde tett kontakt med stortingspolitikere og de politiske partiene fra regionen og landsdelen. Også regionens eget kraftselskap Agder Energi kan spille en rolle, og det må etableres tett kontakt mot dem. Aluminiumsverkets ledelse og fagforeningen ved verket må selvsagt være representert i gruppa.

Farsund kommunestyre behandlet Agderforskningens anbefalinger i møte 13.06.06, sak 06/37 med følgende vedtak:

1. Farsund kommunestyre slutter seg til Agderforskningens anbefaling om en sterkere prioritering av næringsutviklingsarbeidet i kommunen, og Agderforskningens forslag til modell for organisering av næringsutviklingsvirksomheten med et utviklingsråd, en olje- og gassgruppe og en energigruppe.
2. Ansvar for å følge opp Agderforskningens anbefalinger legges til formannskapet.
3. Den økte satsingen på næringsutvikling medfører at administrasjonen må tilføres midler til næringsutviklingsarbeid. Dette søkes innarbeidet i budsjettet for 2007.
4. I forbindelse med den forestående petroleumsvirksomheten i Skagerrak, ønsker kommunestyret å understreke betydningen av å få til en bærekraftig utvikling / utnyttelse av petroleumssressursene.